

ЗВОДКА

АБ ХОДЗЕ СЯЎБЫ ЯРАВЫХ КУЛЬТУР ПА ВЫЗВАЛЕННЫХ РАЁНАХ БЕЛАРУСКАЙ ССР НА 1 ЧЭРВЕНЯ 1944 ГОДА

(у процантах)

Назва абласцей і раёнаў	Пасеяна ўсяго яравых	Назва абласцей і раёнаў	Пасеяна ўсяго яравых
ОБЛАСЦІ:			
1. Палеская	62,6	16. Чачэрска	58,2
2. Гомельская	62,6	17. Касцюковіцкая	57,6
3. Магілёўская	51,2	18. Кармянская	57,0
4. Віцебская	8,8	19. Ельска	55,7
РАЁНЫ:			
1. Брагінскі	82,8	20. Васілевіцкі	55,5
2. Хойніцкі	78,1	21. Журавіцкі	54,3
3. Добрушскі	76,8	22. Церахоўскі	54,2
4. Уваравіцкі	74,8	23. Клімавіцкі	49,1
5. Веткаўскі	73,6	24. Лоеўскі	49,1
6. Рэчыцкі	71,7	25. Рагачоўскі	48,3
7. Краснапольскі	71,3	26. Камарынскі	45,8
8. Будакашальскі	70,6	27. Чэрыкаўскі	44,3
9. Свяцілавіцкі	70,1	28. Мсціслаўскі	39,9
10. Гомельскі	68,6	29. Даманавіцкі	36,5
11. Нараўлянскі	65,7	30. Стрэшынскі	34,4
12. Крычаўскі	63,8	31. Лельчыцкі	33,9
13. Калінкавіцкі	62,3	32. Жлобінскі	32,0
14. Хоцімскі	60,2	33. Прапойскі	24,2
15. Мозырскі	58,6	34. Мехаўскі	11,2
		35. Суражскі	9,4
		36. Лёзненскі	9,1
		37. Гарадоцкі	4,3

Заўвага: Даныя па Віцебскай абласці, па Церахоўскаму раёну, Гомельскай абласці, і па Камарынскаму, Хойніцкаму, Васілевіцкаму, Нараўлянскаму, Лельчыцкаму раёнах, Палескай абласці, — на 25 мая 1944 г.

СПРАВАЗДАЧНА-ЗНАНАМІЧНЫ АДЗЕЛ НАРНАМЗЕМА БССР.

Старанна даглядаем пасевы

Саўбу яравых, апрача грэчкі наш калгас закончыў. Усе культуры пасеяны па добра апрацаванай і ўгноенай глебе. Правільная арганізацыя працы дапамагла нам да мінімуму скараціць тэрміны пасеваў. Так, раннія зернавыя мы пасеялі за 7 дзён, тэхнічныя — за 4 дні, а бульбу, пад якую вывезлі 150 тон гною, пасадзілі за 6 дзён.

Вока земляроба радуе дружная зялёная яравых, густая рунь азійны.

Перад намі стаіць цяпер не менш адказная задача — паладзіць уважлівы догляд пасеваў, своєчасова падрыхтавацца да ўборкі ўраджаю. У брыгадзе распачалася праполка азійных, хутка прыступім да праполкі яравых і гародніны.

У маёй брыгадзе створаны тры званы — два па ільну і адно па зернавых культурах. Ільнаводчае звяно Каці Зубар абавязалася сабраць высокі ўраджай гэтай каш-

тоўнай тэхнічнай культуры. Звяно добраахвотна апрацавала глебу, а цяпер уважліва сочыць за пасевамі. Асабліва добра працуюць у гэтым звяне Каця Ігнаценка і Ганя Радчанка. Гэта звяно спабярнічае з другім ільнаводчым звяном Елены Грамыка. Звяно па зернавых культурах кіруе Ольга Радчанка.

За высокі ўраджай змагаюцца ўсе калгаснікі брыгады. На падрыхтоўцы глебы пад грэчку нафрантавому працуюць аратыя Мацвей Зубар і Іван Мачульскі, якія ўзрываюць за дзень па 0,70 гектара. Добра працуе 60-гадовы калгаснік Міна Радчанка.

Калгаснікі маёй брыгады паставілі сабе мэтай вырнуць калгасу былую славу. Стараннай працай на палях па догляду пасеваў і своечасовай падрыхтоўкай да ўборкі ўраджаю мы вернем калгасу гэту славу.

Ефім ЦІХАНЧУК,
брыгадзір калгаса імені
Тэльмана, Брагінскі раён.

Калгасы рыхтуюцца да касавіцы

ДОБРУШ, 2 чэрвеня. (БЕЛТА). Калгасы раёна першыя ў абласці закончылі пасадку бульбы, перавыканаўшы план на 100 гектараў. У калгасах «Чырвоны ўдарнік», «УП з'езд Саветаў», «Серп і молат», Агародня-Гомельскага сельсовета, засаджана звыш пла-на дзесяткі гектараў бульбы.

Паспяхова ідзе ў раёне сяўба

ільну. План сяўбы ільну выканан на 84 процанты.

На калгасных палях з'явіліся дружны ўсходы. Пачалася масавая праполка пасеваў. Калгасы Кармянскага сельсовета закончылі праполку ўсіх азійных культур.

Перадавыя калгасы раёна пачалі падрыхтоўку да касавіцы. У большасці калгасаў скомплектаваны брыгады касцоў.

Маладзёжныя ільнаводчыя звенні

КЛІМАВІЧЫ, 31 мая (БЕЛТА). У калгасах Мілаславіцкага сельсовета арганізавалася пяць маладзёжных ільнаводчых звенняў. Яны старанна апрацавалі глебу пад сяўбу, ачысцілі насенне. Арганізавана была праведзена сяўба ільну. Зараз з'явіліся друж-

ныя ўсходы. У калгасе «Маяк рэвалюцыі» раней усеіх з сяўбой ільну справіліся звенні комсамольцаў Паўла Кісялёва і Анны Зайцавай. Старанна апрацоўваюць глебу, яны засеялі 9 гектараў ільну. Зараз звенні пачынаюць сяўбу канапель.

Перавыканалі план сяўбы

ГОМЕЛЬ. Калгас «Шлях да соцыялізму» (старшыня тав. Грамыка) адзін з першых у Гомельскім сельскім раёне закончыў сяўбу яравых культур. Звыш плана засеяна 6 гектараў аўса, ячменю і бульбы. Калгаснікі наладжваюць догляд пасеваў і рыхтуюцца да ўборкі ўраджаю.

***

КАСЦЮКОВІЧЫ. Калгаснікі сельгасарцелі «Завет Ільіча» (старшыня тав. Мяконькі) засеялі звыш плана 19 гектараў зернавых культур. Сяўба праведзена па добра апрацаванай і ўгноенай глебе. Распачата праполка азійных. Калгаснікі рыхтуюць уборачны інвентар, а таксама свёрны для прыёмкі ўраджаю.

***

УВАРАВІЧЫ. Адзін з буйнейшых у раёне калгасаў — «Вольная праца» (старшыня тав. Кірпічоў), пры плане сяўбы каласавых культур 485 гектараў, засеяў 535. Таксама перавыканан план сяўбы ільну: замест 90 гектараў засеяна 96.

Намнога перавыканаў план сяўбы зернавых калгас «Чырвоны маяк» (старшыня тав. Каротчыкаў). План — 216 гектараў, засеяна 303.

47 гектараў зернавых культур звыш плана засеяў калгас імені Кірава (старшыня тав. Манак). Усяго калгасамі раёна засеяна звыш плана 706 гектараў.

Комсомольцы — ініцыятары спаборніцтва

МЕХАВА, 31 мая. (БЕЛТА). Комсомольцы актыўна дапамагаюць калгаснікам у правядзенні веснавой сяўбы. У сельгасарцелі імені Молатава, Заікаўскага сельсовета, па ініцыятыве комсамольцаў арганізавана 10 комсамольска-маладзёжных звенняў высокага ўраджаю.

Усе члены звенняў спаборнічаюць паміж сабой. Комсамолкі Марыя Калыда, Аляксандра Жаламеява, Раіса Шаломова, Зінаіда Насцюшка штодзённа перавыконваюць нормы выпрацоўкі на ручной копцы зямлі.

Агітатары выпускаюць насценную газету, у часы адпачынку праводзяць гутаркі з калгаснікам і аб міжнародным становішчы, аб падзеях на франтах Айчынай вайны, аб задачах аднаўлення разбуранай акупантамі гаспадаркі.

Вопытныя ўчасткі бахчавых культур

ХОЙНІЧЫ. (Наш нар.). У 15 калгасах раёна праводзяцца вопытныя па развядзенню бахчавых культур, якія завезены сюды з поўдня. Пад бахчавыя культуры падобраны лепшыя ўчасткі зямлі.

Пад кіраўніцтвам і з дапамогай агранома райза тав. Пінчука на гэтых участках пасаджаны кавуны — гатунак мелітопальскі і растоўскі, дыні трох гатунаў, тыква заволжская, кабачкі грэцкія і іншыя культуры. За бахчавымі наладжан добры догляд.

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЁ
Палітычна-масавая работа садзейнічала поспеху

Уваравіцкі раён па выкананню плана сяўбы з'яўляецца перадавым у абласці. Большасць калгасаў да 15 мая закончыла сяўбу каласавых і разгарнула масавую пасадку бульбы.

Вялікую ролю ў мабілізацыі сіл калгаснікаў на паспяховае правядзенне веснавой сяўбы адыгрывае масава-палітычная работа, якая праводзіцца партыйнай арганізацыяй раёна.

У пачатку сяўбы райком партыі накіраваў у калгасы 28 раённых работнікаў для правядзення масава-палітычнай работы. Ва ўсіх сельсоветах створаны агіткалектывы. Кіраўнікамі агіткалектываў з'яўляюцца ў большасці камуністы з раённага партыйнага актыва. У кожнай наліводчай і трактарнай брыгадзе ёсць агітатар, усяго на веснавой сяўбе працуе 200 агітатараў, імі нарыхтавана 187 дакладаў з ахопам звыш 11.000 чалавек. Праведзена 370 гутарак, на якіх прысутнічала да 7.000 калгаснікаў.

Яшчэ да пачатку сяўбы аддзел прапаганды і агітацыі правёў семінар з кіраўнікамі агіткалектываў, загадчыкамі хат-чытальні і рэдактарамі насценных газет. На куставых нарадах агітатараў абмеркавана памятка агітатара на веснавой сяўбе. У большасці калгасаў зараз выходзяць насценныя газеты і баявыя лісткі. Даве грэція часткі ўсіх цэнтральных і абласных газет, што паступаюць у раён, накіроўваюцца непасрэдна ў калгасы. Соцыялістычнае спаборніцтва шырока разгарнулася паміж калгасамі, брыгадамі і звеннямі.

Першамайскі загад Вярхоўнага Галоўнакамандуючага, Маршала Савецкага Саюза таварыша Сталіна выклікаў новую хвалю соцыялістычнага спаборніцтва і павышэнне прадукцыйнасці працы ў калгасах.

Бось што расказвае кіраўнік агіткалектыва Пячынскага сельсовета тав. Зыблеў:

— Як толькі мы атрымалі загад таварыша Сталіна, усе агітатары накіраваліся ў брыгады і пасля митынгаў і сходаў разгарнулі вывучэнне гэтага гістарычнага дакумента. Загад правадзіра

нашай калгаснікаў па новай працоўнай падвігі. У поле вынілі ўсе прапагандыя калгаснікі, у тым ліку старыя і падлеткі. 75-гадовы Т. Кавалёў і 68-гадовы Е. Максіменка першыя пачалі штодзённа ўзрываць на пары коней па 0,80—0,85 га пры норме 0,50 га. У выніку ўпартай, напружанай працы калгас «Рухавік» своєчасова засеяў зернавыя, аём і заканчвае пасадку бульбы.

Добра працуе агіткалектыў у Нярэніцкім сельсавеце. Кіраўнік агіткалектыва тав. Жыхараў, агітатары тт. Вішніцкая, Масленнікова, загадчык хат-чытальні Савіцкая штодзённа праводзяць чыткі газет, знаёмяць калгаснікаў з падзеямі на франтах Айчынай вайны, даводзяць да іх сямімесячны рашэнні партыі і ўрада.

Прадукцыйнасць працы павышаецца. Калгаснікі арцелі «1 мая» Ф. Салаўёва і Н. Воінава на пары коней ўзрываюць па 0,80—1,05 гектара.

Нямецкі акупанты пагналі з нашэра раёна каля 3.000 коней. У калгасах нехапае цягла. Калгаснікі сельгасарцелі «Авангард» на агульным сходзе парашылі ўскапаць частку зямлі рыдлёўкамі. Гэты пачын падхопілі другія калгасамі. У калгасе імені Калініна канец зямлі штодзённа выходзяць 60—75 жанчын.

Веснавая сяўба паспяхова праходзіць у большасці калгасаў раёна. Але было-б памылкова думаць, што намі ўжо выкарыстаны ўсе магчымасці, усе рэзервы для хуткага завяршэння сяўбы.

Па-ранейшаму адстаюць калгасы «Чырвоная Задароўка» і «Чырвоная Чыжэўка», дзе працуе трактарны парк: Кісялёўскай і Будзішчынскай МТС. Метады соцыялістычнага спаборніцтва мы павінны падняць на адстаючы ўчасткі.

Раўняючыся па лепшых і падцягваючы адстаючых, працоўныя нашэра раёна змагаюцца за першынства ў абласці і ў рэспубліцы.

ЗАБАУСКІ.

загадчык парткабінета
Уваравіцкага райкома
КП(б)Б.

ГОМЕЛЬСКАЯ ОБЛАСЦЬ.

Людзі з фронта

Каля 400 калгаснікаў сельскагаспадарчай арцелі імені Варахшылава змагаюцца на франтах Айчынай вайны. З многімі з іх калгас падтрымлівае сталую сувязь. Няма таго дня, каб пошта не прынесла пісем з круглай пячаткай ППС. Шырма прыходзяць з Беларускага Фронта, з далёкай Караліі, з над Карнацкіх гор, з Украіны.

Калі нямецка-фашысцкія захопнікі занялі Гомельшчыну і з'явіліся на тэрыторыі калгаса, многія члены арцелі ўступілі ў партызанскія атрады. Яшчэ да таго частка калгаснікаў уступіла ў рады Чырвонай Арміі. Не шкадуючы сіл, яны змагаліся і змагаюцца за вызваленне Беларусі, за вызваленне родных калгасных земляў.

Надаўна ў калгас імені Варахшылава прыехаў франтавік Іван

Грышчанка. Ён быў паранен на Ленінградскім фронце. Да вайны ён быў настаўнікам і зараз, вярнуўшыся з фронту, пачаў працаваць у школе. Ваенным кіраўніком у школе працуе Іван Нікалаевіч Бірыла — комсамалец, паранены на фронце, лейтэнант. Змітрок Жураўлёў да вайны быў трактарыстам. На фронце быў паранены, вярнуўся цяпер у калгас і зараз, трохі аднавіўшы, узяўся за любімую справу — ён зноў трактарыст.

Былыя франтавікі, людзі ў шалюхах, прапахнутых дымам, ды і ў шынешых карыстаюцца вялікім аўтарытэтам у калгасе. Яны ўдзельнічаюць у грамадскай працы, удзельнічаюць у насценнай газеце, у гутарках настаячай самалейнасці.

Церахоўка. (Наш спецкор).

За аднаўленне Гомеля

Немецка-фашысцкая зграя нанесла цяжкія раны аднаму з самых прыгожых гарадоў Беларусі, нашаму роднаму Гомелю.

Да вайны ў горадзе было 10.518 дамоў з жыллёвай плошчай 670.000 квадратных метраў. Зараз уся жыллёвая плошча складае 290.800 квадратных метраў.

Гадзёная сетка мела магазінаў усіх відаў 242, сталовых і рэстаранаў 49, закусачных, кафе, буфетаў, піўных—139. Працавалі мынавы камбінат, магутнасцю ў 330 тон у суткі, хлебакамбінат, Новабеліцкі хлебазавод і 7 хлебапечарняў, магутнасцю ў 180 тон у суткі. Ад гэтай гаспадаркі нічога не засталася.

Комунальная гаспадарка складалася з 3-х вадаправодаў, 32 лазней з прапускной здольнасцю 29 тысяч чалавек у суткі, адной прахні, двух гасцініц, парка культуры і адпачынку і 24,4 гектара садоў, бульбараў і сквераў. Знішчана амаль усё.

Тут было 11 больніц на 330 ложкаў, 4 поліклінікі, 3 дыспансеры, 7 дзіцячых амбулаторый, 9 аптэк, 10 машын хуткай дапамогі, 25 дзіцячых яслей, 2 дзіцячых і дзяцінных станцыяў, 3 малочныя кухні. Ад прадпрыемстваў аховы здароўя таксама нічога не засталася.

Нам вельга цікава хвіліны сядзець і чакаць. Жыццё прад'явае свае патрабаванні. Фронт патрэбна дапамога вызваленых гарадоў і вёсак. Неабходна як мага хутчэй аднавіць нашы прамысловыя прадпрыемствы, накіраваць нашай арміі новы паток абарончай і харчовай прадукцыі, якая-б садзейнічала хутчэйшаму разгрому ворага.

За 6 месяцаў, пасля вызвалення Гомеля ад нямецкіх акупантаў, адрамантавана жыллёвая плошчы на гораду 44.000 квадратных метраў. Працуе 8 лазней, 6 дэзінфекцыйных камер, 5 санітарна-прамысловых прыставак памыўкі, прыставак мыцця, працуюць 6 больніц, 3 поліклінікі, 6 амбулаторый,

дзіцячых яслей, кансультацый, малочных кухні і інш. У горадзе працуюць 13 школ, 3 сярэднія навучальныя ўстановы, гарадская бібліятэка. Адкрыты 4 дзіцячыя дамы, арганізаваны гарадскі музей, 2 кінатэатры. Працуюць хлебазавод, 4 хлебапечарні, часткова адноўлены мынавы камбінат, адкрыты 33 магазіны, 31 сталовая, 23 ларкі, буфеты. Пущаны горпрамкамбінат і Новабеліцкі райпрамкамбінат, у якіх налічваецца 13 розных майстэрняў. Аднаўляецца вадаправод.

Аднак тое, што зроблена, з'яўляецца кропляй у моры. Перад намі стаіць вялікая і сур'ёзная задача—поўнасна аднавіць горад. Ясна, што без вялікага напружання мы з гэтай задачай не справімся. Патрабуецца шырокі ўдзел у будаўніцтве ўсяго працаздольнага насельніцтва горада.

На прыкладу гараічнага Сталінаграда, у Гомелі разгортваецца чаркасаўскі рух. Народ, які на працягу двух з паловай год цярпеў жахі фашысцкага прыгнёту, адчувае зараз радасць свабоднай працы і з вялікім уздымам працуе на аднаўленні горада.

Усяго на гораду працуе 53 брыгады з колькасцю ўдзельнікаў 1.130 чалавек. Чаркасаўцы зрабілі 332 выходы на работу і сур'ёзна дапамагалі ў аднаўленні горада: нарыхтавалі і склалі ў штабелі больш 80.000 штук цеглы з разбураных будынкаў, ачысцілі ад смецця 22 пляцоўкі, сабралі 3.500 лістоў жалеза і больш 2.000 штук металічных дэталяў, адрамантавалі 3 школы і два дзіцячыя дамы.

Брыгады школьнікаў сабралі для шпіталью тысячы патрэбных рэчаў, ачысцілі піонерскі парк і большую частку цэнтральнага парка, пасадзілі на вуліцах горада і ў парках 2.500 дрэў.

Многія чаркасаўскія брыгады замацаваны за асобнымі важнымі аб'ектамі. Яны аказваюць вялікую дапамогу ў аднаўленні прадпрыемстваў. Лепшымі з'яў-

ляюцца брыгады тт. Азаравай, Паньковай, Беляковай, Каласковай, Дзякавай, Фокінай, Мікалаенуе, Копышавай.

Апрача хатніх гаспадынь і вучняў у аднаўленні горада ўдзельнічаюць калектывы прадпрыемстваў і ўстаноў. Пасля асноўнай працы 2—3 гадзіны ў дзень яны працуюць на аднаўленні сваіх прадпрыемстваў. Напрыклад, калектыв паравоза-вагонна-рамонтнага завода адрамаваў 2.500 гадзін, рэчны тэхнікум—3.500 гадзін, завод «Рухавік рэвалюцыі»—549 дзён.

Аднак, мы яшчэ не скарысталі ўсіх магчымасцей. Неабходна палепшыць кіраўніцтва чаркасаўскім рухам і дабіцца яго масавага развіцця.

Нямалую ролю ў ліквідацыі жыллёвага крызіса адыгрывае індывідуальнае будаўніцтва. Дзяржава аказвае вялікую дапамогу працоўным—адпускае грошы ў крэдыт і лесаматэрыял. Для Гомеля адпущаны 2 мільёны 590 тысяч рублёў і 2.595 кубаметраў лесу.

Частка гаражных будынкаў перадаецца паркаматам і прадпрыемствам для аднаўлення іх на пэўных умовах (Наркомсугасаў, Наркамбуду, Наркамхімпраму, Белкапсаюзу, Галоўрыббыту, электрамонтажу, Галоўтрактарабыту і іншым). Паркаматы павінны з поўнай адказнасцю ўзяцца за аднаўленне атрыманых будынкаў.

Прамая задача па аднаўленню гарадской гаспадаркі стаіць перад абласным будаўнічым трэстам. Гэта арганізацыя накуль што працуе дрэнна. Трэба прыняць усе захавы на палепшэнне яе работы.

Аднаўляючы наш любімы горад, мы дапамагем Чырвонай Арміі граміць нямецкіх захопнікаў. Усе сілы на аднаўленне гарадской гаспадаркі, на дапамогу фронту!

Е. БАРЫКІН,
самратар Гомельскага гарнома КП(б)Б.

У воднікаў

Дзяржаўны Камітэт Абароны, Совет Народных Камісараў Беларусі і ЦК КП(б)Б усклалі на калектыв воднікаў Дняпра-Дзвінскага ваенна-аднаўленчага Упраўлення вялікую, але ганаровую задачу—аднавіць нававабасейн, які амаль поўнасна разбуран і разграблен нямецка-фашысцкімі захопнікамі. Тысячы рэчышчаў вярнуліся на свае месцы. Перамагаючы цяжкасці яны прыняліся за аднаўленне флота. За кароткі тэрмін калектыв дабіўся значных поспехаў, якіх на агульнаму аб'ёму аднаўленчых работ, так і на выпуску суднаў у эксплуатацыю. У красавіку з верфі было спущана суднаў больш чым за ўвесь прайшоўшы перыяд, асабліва па атрадах, дзе начальнікамі тт. Грыгор'еў і Бірыла.

У ваенна-аднаўленчым атрадзе № 6 чацвёртае будаўнічае аддзяленне прарабіла таксама вялікую работу: на працягу чатырох месяцаў з грудзі попелу і руін выраб рад важных аб'ектаў. Будаўнікі таксама хуткімі тэмпамі аднавілі памяшканні інтэрната і кухні. Нанава адрамантавана поліклініка, не гледзячы на недахоп будаўнічых матэрыялаў, рабочых, асабліва плотнікаў і каменшчыкаў. Дзе вылаўлівалі з ракі, самі рабілі цвікі. Не было кровельнага матэрыялу. Тады прараб тав. Гаранька прыставаў просты на канструкцыі варыянт для выпрацоўкі кровельнай шчыпы. Зараз кровельны матэрыял выпрацоўваецца ў дастатковай колькасці.

Калектыв Дняпра-Дзвінскага ваенна-аднаўленчага Упраўлення заняў ва ўсесаюзным сацыялістычным спаборніцтве па сістэме Наркомрэфлота трэцяе месца ў сакавіку і красавіку. Сотні лепшых работнікаў былі прэміраваны.

Тым не менш у рабоце многіх звяноў Упраўлення ёсць яшчэ сур'ёзныя недахопы. Адзін з іх—рашучы факт для паспяховага выканання плана суднабудаўніцтва і аднаўлення берагавых збудаванняў з'яўляецца своечасовая нарыхтоўка і вывазка лесу з пунітаў сплаву. Аднак, гэтаму важнейшаму пытанню асобныя кіраўнікі ваенна-аднаўленчых атрадаў не надаюць належнай увагі. У выпіску—план лесанарыхтовак па басейну за другі квартал гэтага года выканан усяго на 21,7 процанта, а па вывазцы—на 6 процантаў.

На лесаўчастках няма належнай арганізацыі працы, адсутнічае перадача вопыту перадавікоў адстаючым, хаця ёсць выдатныя прыклады самаадукацыі працы. Рабочыя Машкін, Масеўскі, Матушэў выконваюць дзённыя нормы на 350—400 процантаў, Губарэвіч і Несцяровіч—на 250—300 процантаў.

Абавязак работнікаў лесанарыхтоўчай канторы і, у першую чаргу, яе начальніка тав. Пруднікава—падхапіць ініцыятыву перадавікоў, наладзіць абмен вопытам іх работы, шырока разгарнуць сацыялістычнае спаборніцтва і ў самы кароткі тэрмін ліквідаваць адставанне лесанарыхтовак.

Б. РОБЕРМАН.

Спаборніцтва на торфараспрацоўках

На торфзаводзе імені Чапаева (Васілевіцкі раён) разгарнулася сацыялістычнае спаборніцтва за выкананне першамайскага загада таварыша Сталіна. Стаўшы на стаханавую вахту, рабочыя штодзень павышаюць здабычу

торфу. Таварышы М. Пятрушка, О. Пінчук, Е. Крупенка, Н. Салавей, П. Шульга і іншыя кожную змену даюць 250—300 процантаў нормы.

Торфзавод ужо даў першыя 100 тон торфу.

Пад Белавежскай пушчай

(Ад нашага спецыяльнага карэспандэнта)

I.

На базу атрада імені Калініна вярнулася група Дзімы П. Цэлы месяц правала яна ў баявых аперацыях. Яна павывала ў некалькіх раёнах абласці. Пад Гайнаўкай, у двух кілометрах ад варажскага гарнізона Новадзвора, хлопцы пусцілі пад адкос варожы эшалон; разбілі паравоз і два класныя вагоны з афіцэрамі. Забіта 40 гітлераўцаў.

Камандзір групы расказвае, што ўмовы, у якіх прыходзіцца дзейнічаць, надта цяжкія. Белавежская пушча мае свае некаторыя асаблівасці. Гэта—гітлераўскі «падарунак» Германіі. На 50 кілометраў вакол яе вышпалены вёскі. 28 нямецкіх гарнізонаў ахоўваюць падступы ў пушчу. Але партызаны часта бываюць там. Сам Дзіма некалькі разоў наведваў яе.

II.

Мы зайшлі ў суседнюю вёску. У адной з хат адбываўся сялянскі сход. Сяляне сядзелі ўздоўж

сцен і слухалі прамоўцу, які заклікаў сець ярыну.

— Кожны з вас павінен сець, — гаварыў ён. — Хутка прыйдзе Чырвоная Армія. Хлеб трэба будзе і нам і ёй. Ды пра гэта не забывайце... Трэба курава.

Мы расказалі сялянам аб перамогах савецкіх войскаў.

Затым мы наведлі атрад імені Жукава. У штабе распрацоўвалі план адной аперацыі. Зайшоў тав. К. Ён схудлы, твар пажоўцеў, а чорныя вочы, як агеньчыкі, блішчалі з-пад бровы.

— Ну, як? — спытаў у яго самратар райкома партыі Антон Дзілавіч.

Юнак усміхнуўся, зняў з пляча аўтамат і весела адказаў:

— 53 слухы зрэзалі. Былі ў такім месцы, куды наш брат яшчэ не заглядаў. Сяляне нас прынялі, як сваіх родных. Сабралі нам добрую вопратку, харчаванне і нават дапамагалі рваць сувязь.

На асабістым рахунку Івана К., аграма двух эшалонаў і 13 фрыпаў, ужо ёсць 9 кілометраў тэлеграфна-тэлефоннай сувязі, знішчанай на чыгунцы. Сёння ён толькі-што вярнуўся з новага задання. Антон Дзілавіч паціснуў яму руку і адпусціў адпачываць.

У партызанскі лагер прывялі двух палякаў з суседняга гарнізона. На іх надзеты нямецкія мундзіры. Гэта—упаўнаважаныя, якіх прыслалі для выдзялення перагавораў аб пераходзе на бок партызан.

— Мы не хочам служыць гітлераўцам, — заявілі яны. — Сумленне і абавязак падказваюць нам хутчэй і цвёрда стаць на шлях, на якім сёння стаяць Саюз польскіх патрыётаў і Польская армія ў СССР.

Ім паказалі маскоўскія газеты: «Правду» за 27 сакавіка і «Известия» за 25 сакавіка. З прагасцю яны прачыталі аб барацьбе польскіх жаўнераў на савецка-германскім фронце, аб урачыстым паседжанні ў Маскве, прысвечаным 150-годдзю польскага

нацыянальна-вызваленчага паўстання пад кіраўніцтвам Тадэўша Касцюшкі.

— Як радасна на душы..., — гаварылі палякі.

Дамовіліся з пасланцамі на ўсіх пытаннях; вызначылі час і месца пераходу.

— Да пабачэння, — сказаў Антон Дзілавіч, развітваючыся з пасланцамі. — Чакаем.

III.

За апошнія дні беластоцкія антыфашысты прычыняюць немцам многа клопату. У Ваўкавыскім раёне застрэлены гітлераўскі чыпоўнік і разгромлена група салдат, якія рабавалі высковае насельніцтва. У Бельскім раёне пад мастом знойдзены два трупы нямецкіх жандармаў. У Беластоцкім раёне таямніча знік камандант вёскі Мялешкі. Добрыя людзі забілі нямецкага адміністратара напскага маёнтка Алекшыцы і аднаго здрадніка—шацілаўскага ляснічага.

Беларусы гараць нянавісцю да захопнікаў. З кожным днём па-

паўняюцца атрады, ствараюцца антыфашысцкія камітэты, узброеныя групы і дружны. Народ сабатуюе нямецкія мерапрыемствы, выдзе непрымірную барацьбу з ворагам.

У вёсцы Б. пачавалі немцы. Праз поўгадзіны пасля іх адбыцця зайшлі партызаны, прывезлі многа савецкай літаратуры. Сяляне прагна кінуліся чытаць лістоўкі, газеты.

— Дайце іх хоць воз,—паказваючы на газеты і лістоўкі, сказаў дзядзька Сідар: —усё дастаўлю ў горад.

— Не хвастайся перад людзьмі,—заўважыла яму жонка.

— А якая-ж тут хваляба, жонка. — абарваў яе Сідар. — Не першы раз... Кожную вуліцу ў горадзе ведаю. Мае лістоўкі чытаюць на прадпрыемствах, расклеіваюць на вуліцах, дастаўляюць у турму, бо я ўмею пранікнуць усюды. Зразумела?

Слова праўды пранікае ва ўсе куткі Беластоцкай абласці.

Якуб КАЧАН.

У спецыяльным дзіцячым доме

РЭЧЫЦА. (Ад нашага кар.) Фашыскага лагера смерці прыбылі ў дзіцячы дом 5 сясценок: Люда, Мая, Светлана, Тоня і Рая Лапцёвы. Самая старэйшая, 12-гадовая Рая, расказвае, як загінула ў лагеры смерці яе маці:

— Маці клала нас спаць. У гэты час немец начаў страляць у нас з аўтамата. Кулі папалі ў маму і яшчэ ў адну дэтку. Рамонт памяшкання дзіцячага дома № 8, абсталяванне мэбляй, пацкамі — усё гэта зрабілі байцы і камандзіры адной воінскай часці.

Многа працы і энергіі паклалі загадчык дзіцячага дома А. Г. Сідзіна, загадчык навучальнай часткі Н. П. Мацкевіч і выхавальніцы М. М. Зяленская, Е. І. Курчэўская.

Распарадак дня ў дзіцячым доме і ўсё, што тут мы наглядзілі, падпарадкавана аднаму — выхаванню дзяцей здаровымі, жыццядаснымі патрыётамі Радзімы.

Б. МІХАСЕУ.

Брацкая дапамога

Працоўныя Молатаўскай абласці аказваюць брацкую дапамогу ў аднаўленні гаспадаркі вызваленых раёнаў Віцебскай абласці. З горада Лыска адпраўлены на Віцебшчыну тры вагоны з розным прамысловым абсталяваннем. На 18 тысяч рублёў паступіла абсталявання для аднаўлення гандлю і сеткі грамадскага харчавання. Сярод матэрыялаў — 60 тон алебастра, 10

тон бляхі, 3 тоны цвікоў, 1.800 штук эмаліраваных талерак і 4.000 лыжак.

Вялікую дапамогу аказвае завод, дзе дырэктарам тав. Белаброў. Кадэты рабочых, інжынерна-тэхнічных работнікаў і служачых гэтага завода адправілі для працоўных Віцебскай абласці два вагоны з розным абсталяваннем.

Рыхтуюцца да прыёму жывёлы

ДОБРУШ, 1 чэрвеня. (БЕЛТА). У калгасах раёна ідзе дзейная падрыхтоўка да прыёму жывёлы, якая будзе прыбываць з усходніх абласцей Саюза ў парадку брацкай дапамогі вызваленым раёнам Беларусі. Пры сельсаве-

тах створаны міжкалгасныя будаўнічыя брыгады. Ім ўжо адноўлена ў калгасах каля 100 канюшань, кароўнікаў і іншых памяшканняў для размяшчэння жывёлы.

Вывучаюць ваенную справу

ДАМАНАВІЧЫ. (Наш кар.). Маладзёў Даманавіцкага раёна з вялікай цікавасцю і захапленнем вывучае ваенную справу. Больш 100 чалавек калгаснай моладзі

практыкуюцца ў стральбе, перамаганні паласы перашкод. Маладзёў патрыёты вывучаюць таксама ружэйна-аўтаматычную зброю.

КІНО

„Бітва за Расію“

Ваеннае міністэрства ЗША выпусціла на экран вялікі гістарычна-дакументальны фільм «Бітва за Расію». Фільм гэты з вялікім поспехам дэманструецца па савецкім экране; ён цяпер ідзе ў гомельскім кінатэатры імя 25-годдзя БССР.

Расія. Яшчэ таўтёнскія рыцары імкнуліся заняволіць яе. Фільм паказвае, чым закончылася гэта спроба. Аляксандр Неўскі на Чудскім возеры разграміў прышэльцаў. Потым рускія войскі пад вадзіцельствам Пятра I нанеслі ўдар па шведрах. Бясслаўны канец свой знайшлі на рускай зямлі і напалеонаўскія войскі.

Гэтыя тры эпізоды з гістарычнага мінулага рускай зброі ўзятыя ластановаўшчыкамі фільма з шырока вядомых савецкіх мастацкіх фільмаў. Пасля гэтых эпізодаў пачынаецца дакументальная частка карціны.

Перад глядачом паўстаюць памятныя дні чэрвеня 1941 года, калі фашысцкія войскі вераломна ўварваліся на савецкую зямлю. Як адзіны, узняліся савецкія людзі на барацьбу з чужаземнымі захопнікамі.

Масква. Ленінград. Сталінград... Ваенныя перамогі савецкай зброі прагучэлі на ўвесь свет, і фільм расказвае аб гэтай перамозе красамоўнымі, незабыўнымі эпізодамі.

Савецкія войскі нанеслі сакрушальныя ўдары па нямецкай вэпнай машыне. Бітва за Расію працягваецца. Яна завершыцца канчатковым разгромам нямецкіх людзей. Акупанты ўсе да апошняга будуць выгнаны з нашай Радзімы!

Карціна «Бітва за Расію», удала дапоўненая дыяграмамі, з захапляючым дыктарскім тэкстам (на рускай мове чытае артыст Хмара), пакідае велізарнае ўражанне.

КЛЁН

Я ішоў у шлях далёкі,
І на ростані не раз
Папалі клёны самам
І шапталі: «У добры час!»

У баях пад Сталінградам,
Як і Волгі берагі,
Быў пад бурай, быў пад градам
Клён мой родны, дарагі.

З берагоў Данца і Дона
За шырокі сіні Буг
Шлях пралёг... А подых клёна
У сэрцы я сваім нашу.

Пад Растовам, Таганрогам
І ў таўрычаскіх стэпах
Прыгадаўся мне дарагой
Беларускіх клёнаў пах.

Праз Берлін мой шлях дадому,
Шлях на бацькаўскі загон...
Клёну роднаму старому
Адаб'ю зямны паклон.

І прагоніць смагу самам
Беларускі стары клён.
І пад буры цяжкі рокат
Не сагнуся, як і ён.
Ів. НОВІКАУ.

Дзеючая армія.

ШЭФЫ У КАЛГАСЕ

Афіцэры Н-скай часці Чырвонай Арміі — капітан Папчанка і лейтэнант Калеснік — узялі шэфства над калгасам «Чырвоны шлях» (Палессе). Шэфы часта наведваюць калгаснікаў і непасрэдна ў брыгадах праводзяць гутаркі, чытаюць калгаснікам пра навіны з фронту Айчыннай вайны, вывучаюць з імі першамайскі загад таварыша Сталіна.

РЫБНЫЯ ПРУДЫ

Калгасы «Першамайскі» і «Ударнік», Добрушскага раёна, ствараюць пруды, у якіх магчыма будзе разводзіць рыбу. Ужо атрымана 27 тысяч малькоў, якія будуць пушчаны ў пруды.

Рыбныя пруды створаны ў калгасах імя Сталіна і «Чырвоны Кастрычнік», Будакашальскага раёна, Гомельскай абласці.

АДКРЫЎСЯ ДОМ КУЛЬТУРЫ

КЛІМАВІЧЫ, 1 чэрвеня. (БЕЛТА). Адкрыўся гарадскі дом культуры. У дзень адкрыцця дэманстраваўся кінофільм «Радуга». Сабраныя за кіносеансы грошы перададзены ў фонд дапамогі дзецям-сіратам.

НА ШКОЛЬНЫМ ГОРОДЗЕ

РЭЧЫЦА. (Наш кар.). На сваям гарадзкім участку калектыву вучняў 6-й Рэчыцкай вышэйшай сярэдняй школы засеяў 2,5 гектара ячменю, проса і бульбы. Поўгектара адведзена пад капусту, буракі і моркву.

Насенне для гарада вучні сабралі сваімі сіламі. Першыя прынеслі з дому насенне Люба Дзегцярэнка, Ніна Кандраценка, Толя Кондацкаў.

Старшакласнікі на чале з загадчыкам школы Мазаўравым узяліся забараняваць зямлю.

Міжнародная інфармацыя

Становішча на італьянскім фронце

АЛЖЫР, 2 чэрвеня. (ТАСС). Па апошніх вестках, часткі 5-й арміі перарэзалі Віа Каселіна ў раёне Вальмантоне. Саюзныя войскі ўварваліся ў Ферантыно (на паўночны ўсход ад Фразіоне на Віа Каселіна).

ЛОНДАН, 2 чэрвеня. (ТАСС).

НЯДАЛАЯ СПРОБА ГІТЛЕРАУЦАУ ЗАХАПІЦЬ ШТАБ МАРШАЛА ЦІТО

КАІР, 31 мая. (ТАСС). Як тут стала вядома, тры дні таму на захад два батальёны ўзброеных нямецкіх парашутыстаў былі скінуты ў раёне галоўнага штаба маршала Ціто з мэтай разгрому штаба. Дзякуючы спосаду

Як перадае карэспандант агенства Рэйтар пры 5-й арміі, амерыканскія часткі ўступілі ў Велетры, які з'яўляецца вузлом абарончай лініі немцаў перад Рымам. Велетры знаходзіцца ў 20 мілях ад італьянскай сталіцы і размяшчаецца на Апіевай дарозе.

прынятым мерам, нямецкія парашутысты ў колькасці некалькіх соцень салдат і афіцэраў былі знішчаны або ўзяты ў палон. Гітлераўцы не змаглі нанесці штабу ніякай шкоды.

ФРАНЦУЗСКИ ПАДПОЛНЫ ДРУК ВЫКРЫВАЕ ГІТЛЕРАУСКІЯ ПРОШУКИ

ЛОНДАН, 1 чэрвеня. (ТАСС) У нумарах французскіх нелегальных газет, атрыманых за апошні час у Лондане, ёсць наведанне аб тым, што розныя арганізацыі супраціўлення ва Францыі вядуць вялікую кампанію супроць эвакуацыі Марселя і іншых вялікіх гарадоў паўднёвага ўзбярэжжа Францыі.

У адказ абласнога праваксальскага камітэта франтыраў і партызан гаворыцца, што эвакуацыя насельніцтва праводзіцца для забеспячэння безбеспаснаці нямецкіх войск. «Гітлер прадчувае паражэнне, — гаворыцца ў адказе. — Ён ведае, што яго войскі не ачуваюць пасля пераможных удараў славян савецкай арміі. Гітлер баіцца насельніцтва Марселя, антыфашысцкія пачуцці

якога яму вядомы. Ён баіцца нашага народа, баіцца заўтрашняй вялікай народнай арміі». Газета заклікае насельніцтва Марселя «спачаць энергічную барацьбу супроць эвакуацыі».

На гэту-ж тэму піша «Марсейез»: «Наш агульны абавязак, — піша газета, — не дапусціць, каб нас падзялілі, а дзейнічаць усім разам. Пакінуць горад — значыць здрадзіць Францыі. Наш горад будзе французскім Сталінградам супраціўлення». Газета заяўляе: «Лаваль». Петэн бялітасна кінучь вас, вашых дзяцей і старых на дарогі Францыі, падваргаючы вас небяспечы і няшчасцям». «Марсейез» заклікае жапчып да стварэння жаночых камітэтаў нацыянальнага фронту.

ДЗЕЯННІ АНГЛІЙСКАЙ АВІАЦЫІ

ЛОНДАН, 2 чэрвеня. (ТАСС). Англійскае міністэрства авіяцыі паведамляе, што ў ноч на 2 чэрвеня самалёты англійскай бам-

бардывацкай авіяцыі зрабілі палёт на ваенныя аб'екты ўзбярэжжа Францыі і чыгуначны вузел Самюр. Самалёты «Маскіто» зрабілі палёт на аб'екты ў Даніі.

ЗВАРОТ ДА ІТАЛЬЯНСКІХ ПАРТЫЗАН

АЛЖЫР, 2 чэрвеня. (ТАСС). Радзё Бары перадало зварот да італьянскіх партызан. У звароце гаворыцца, што саюзнае камандаванне выслаіла ў некаторых месцах італьянскага фронту нара-

штутныя дэсанты. Зварот заклікае італьянскіх патрыётаў аказаць усямерную дапамогу парашутыстам саюзнікаў і на меры магчымасцей затrudняць адступленне германскіх войск, перарываючы камунікацыйныя лініі праціўніка.

МІЖНАРОДНАЯ ХРОНІКА

Немцы праводзяць у Нарвегіі гвалтоўную мабілізацыю моладзі ад 21 да 23 год на прымусовую працу ў Германію. На ўсіх дарогах праводзяцца аблавы і арышты. Не глядзячы на гэта, моладзь масамі ўцякае ў лясы і горы.

***

Нядаўна група французскіх партызан вызваліла ў Манбелья-

ры з гарадской турмы 6 французцаў, якія былі арыштаваны за выпуск падпольных патрыятычных газет. У двух узброеных сутычках партызаны знішчылі 27 немцаў. Усе патрыёты скаваліся.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.

Абдзяленні і канторы Дзяржаўнага Банка Саюза ССР

Прымаюць уклады прыватных асоб. Першы ўклад прымаецца не ніжэй 3.000 рублёў, наступныя ўзносы прымаюцца незалежна ад сумы.

Укладчык распараджаецца ўнесенымі ім сродкамі па свайму погляду. Можна атрымліваць са свайго ўкладу назаўмы без абмежавання сумы і без усякай чаргі, пераводзіць уклад у другое абдзяленне банка, перадаваць атрыманне грошай па свайму ўкладу іншым асобам.

Па ўкладах выплачваюцца ад 3-х да 5 процантаў гадовых. Захоўваецца поўная тайна ўкладу.

ТАВАРЫШ! Уносічы ўклад у Дзяржаўны Банк Саюза ССР — гэта дапамога Радзіме ў справе хутэйшага разгрому фашысцкіх захопнікаў.

Беларуская Рэспубліканская кантора Дзяржаўнага Банка Саюза ССР